

Rus & unga 05

februari 2025

Sex och relationer

Hur attraktiv är du på fyllan?

Alkohol har för många, sedan urminnes tider, varit ett sätt att slappna av, våga ta kontakt och flirta. För många fungerar alkohol som ett socialt smörjmedel som gör det enklare att ragga. Vi sänker garden, slappnar av och boostar självförtroendet. Samtidigt finns det baksidor med alkohol när det gäller nya relationer och sex. Ibland går vi över gränsen och dricker för mycket, och ibland leder det till att vi går över gränsen i vårt raggande. Vi går från charmiga till charmlösa och misstolkar dejten eller partnens subtila, men ack så viktiga, signaler. Vilket kan leda till att vi missar hela ragget.

I denna rapport utforskas hur unga svenskar i dag ser på alkohol i kontexten av dejting, relationer och sex. Slutsatsen är att synen på alkohol och relationer har förändrats mycket bland unga. Där man tidigare såg alkohol som något som kunde underlätta att stöta på någon, verkar det nu inte vara lika viktigt. Knappt 7 av 10 unga håller med om att alkohol kan underlätta när man ska ragga, vilket är en minskning jämfört med de drygt 8 av 10 som tyckte så för 5 år sedan.

De flesta unga är okej med att en potentiell partner dricker alkohol, så länge det sker med måtta, men absolut inte om personen blir full på första dejten. I dag är det nämligen få som tycker att en partner som festar mycket är attraktiv – knappt 3 procent. De flesta unga vill hellre ha någon som dricker sällan och har en mer nykter livsstil. Värt att nämna i sammanhanget är att med ”nykter livsstil” menas inte nödvändigtvis att personen är nykterist, utan snarare att personen är mer ”flex” eller måttfull med alkoholen. För många är det inte längre ett livsstilsstatement eller en ideologisk progressiv handling att avstå från alkohol, utan snarare en mycket positiv egenskap.

Rapporten visar även att attityderna till alkohol och sex är komplexa och varierar mellan könen, där vissa ser alkohol som både en möjliggörare och en potentiell källa till ånger i samband med sexuella relationer. Majoriteten av de unga hade dock sitt första sex nykter. Genom att belysa dessa trender och attityder vill vi bidra till en djupare förståelse för vilken plats alkoholen har i unga människors liv när det kommer till sex, ragg och relationer.

Mojtaba Ghodsi
Vd för IQ

Sex och relationer

Alkohol mindre viktigt vid ragging. Även om knappt 7 av 10 unga håller med om att alkohol underlättar om de ska stöta på någon så är det färre än tidigare. För 5 år sedan var det drygt 8 av 10 som instämde i påståendet.

Vänstersvajp på festprissar. Endast 3 % tycker att en festprisse är något att föredra, i stället vill unga ha någon som dricker ibland men i övrigt har en nykter livsstil – det svarar två tredjedelar av dagens unga.

Fler killar föredrar nykterister. Även om det är relativt låga nivåer så finns det skillnader mellan vad killar och tjejer ser som goda egenskaper hos en potentiell partner.

Hellre nykterist än festprisse om unga får välja. 7 av 10 skulle tappa intresset för en potentiell partner om hen skröt om att hen festar mycket. Bara 15 % skulle tappa intresset om en potentiell partner sa att hen var nykterist. Detta bekräftar den ”sunkiga” bilden av alkohol som är befast bland dagens unga. Det bekräftar också att nykterist inte är något större statement i dag. Det säger inte så mycket om hur någon är, mer än att hen avstår alkohol – vilket unga generellt ser positivt på.

Alkohol och sex är en tudelad duo. Alkohol i samband med sex kan både göra det enklare och mer avslappnat men samtidigt svårare! Vi ser en del skilda argument bland killar och tjejer. Killar tycker generellt att alkohol gör sexet svårare och tjejer svarar i högre utsträckning att alkohol tillsammans med sex kan öka risken för att de ångrar sig.

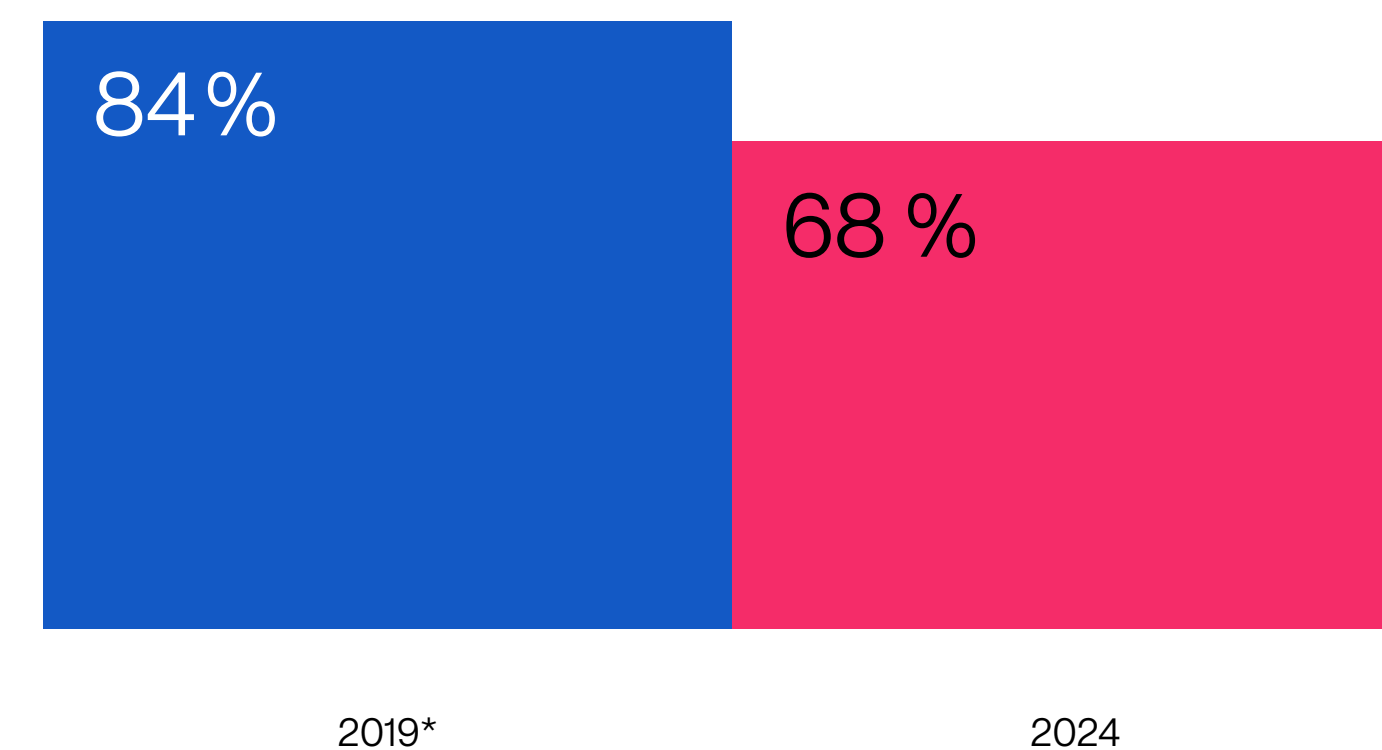
Undersökningen har genomförts av Ungdomsbarometern som en digital enkät och resultaten är riksrepresentativa för allmänheten avseende ålder 15–30 år samt kön. För generationsdata och historiska jämförelser av alkoholkonsumtionsfrågor används data ur tidigare upplagor av Ungdomsbarometern.

Bland de yngsta (**15–19** år) är det färre som tycker att alkohol gör det lättare att stöta/ragga på någon (**57 %**) än bland de äldre (**25–30** år), där motsvarande andel är **68 %**.

Närmare **7** av **10** tycker att alkohol gör det lättare att stöta/ragga på någon.

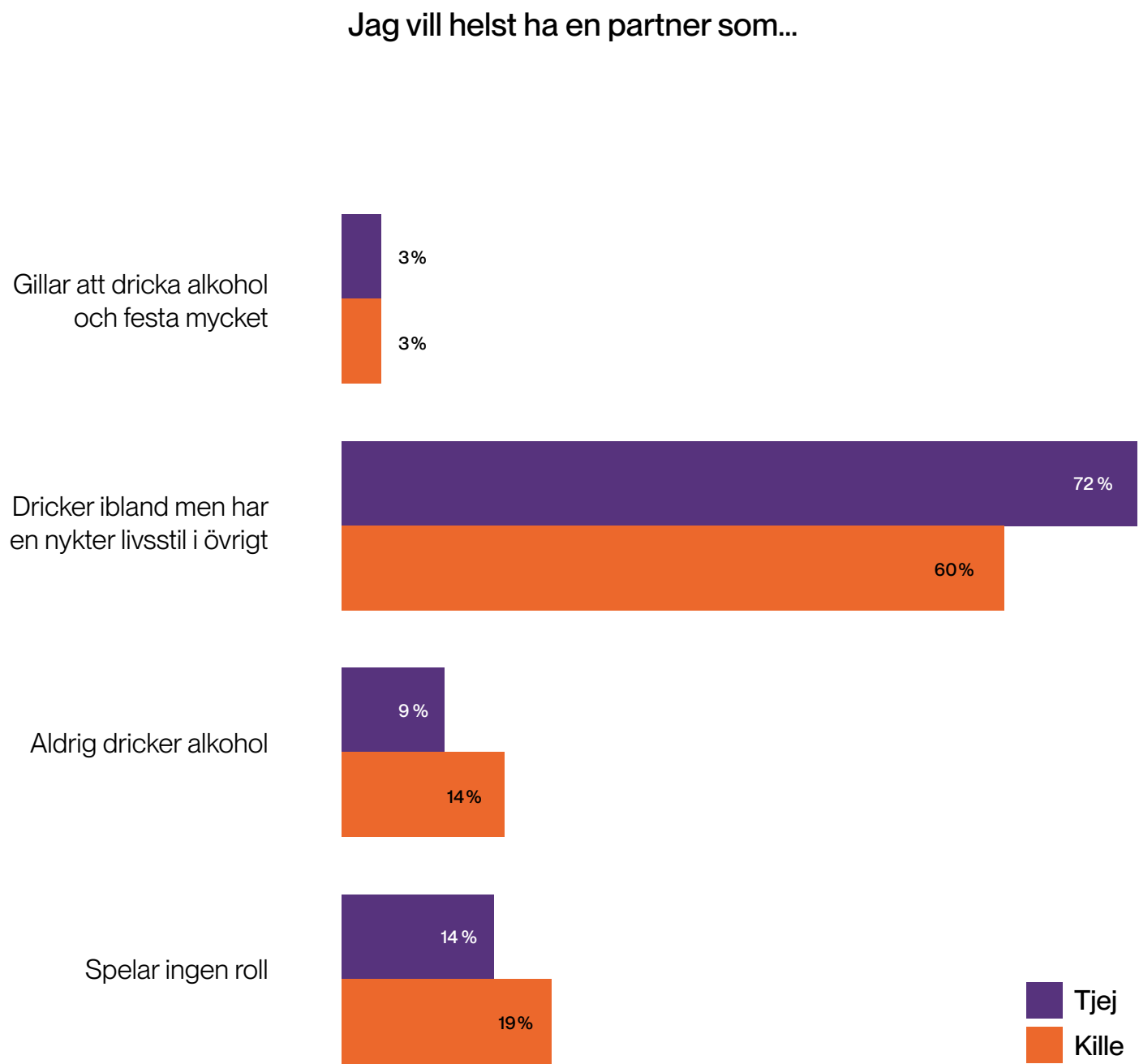
Tycker du att alkohol gör det lättare att stöta/ragga på någon?

15–25 år

Envalsfråga: Tycker du att alkohol gör det lättare att stöta/ragga på någon? Endast Ja, mycket lättare + ja, lite lättare redovisas.
*2019: Kantar Sifo, på uppdrag av IQ, 1065 personer, mars 2019.

Att dricka ibland men i övrigt ha en nykter livsstil är det som attraherar flest.

15–30 år

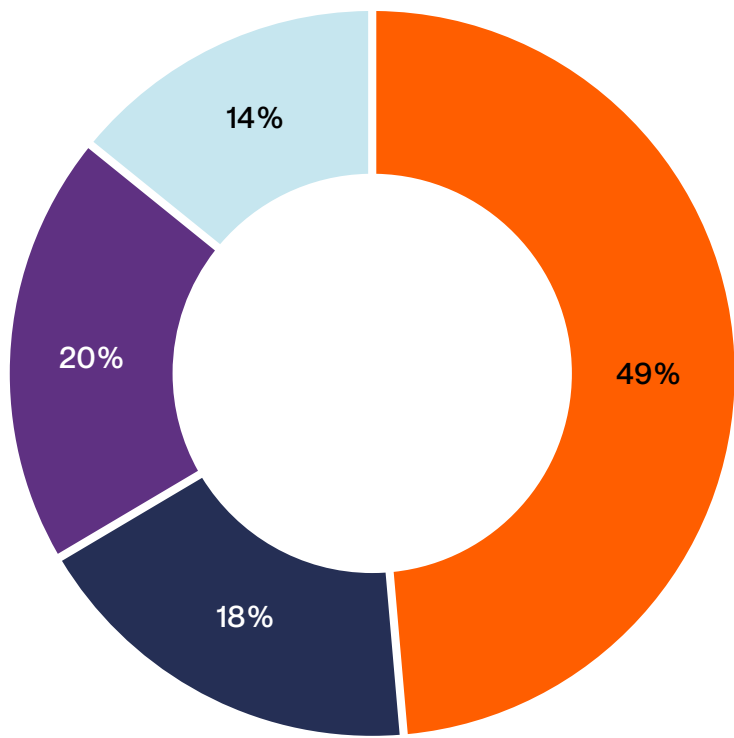
Envalsfråga: Jag vill helst ha en partner som... Nedbrytning: Kön.
Avgränsning: Osäker/vet ej redovisas inte.

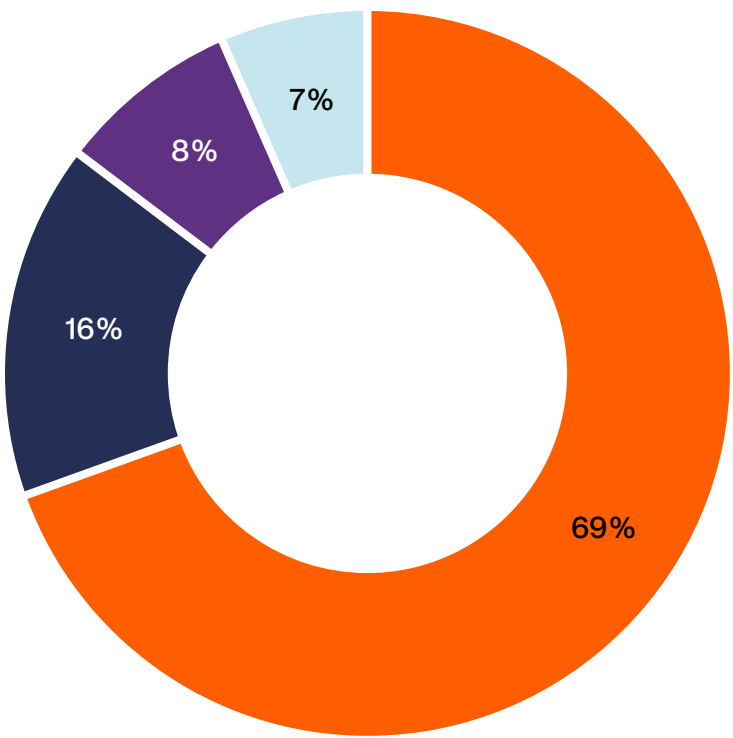
Att skryta om att man festar mycket är en stor ick.

Skulle följande få dig att tappa intresset för en potentiell partner.? Om hen:

Blir full på första dejten

Skryter om att hen festar mycket

Ja Spelar ingen roll Nej Osäker/vet ej

15–30 år

Skalfråga: Skulle något av följande få dig att tappa intresset för en potentiell partner.. Om hen:

1 av 4 skulle tappa intresset om en potentiell partner dricker alkohol innan första dejten för att slappna av.

Ingen stort sak att kallas sig nykterist bland dagens unga, men en nykterist är mer ointressant än en som bara inte dricker.

Skulle något av följande få dig att tappa intresset för en potentiell partner... Om hen:

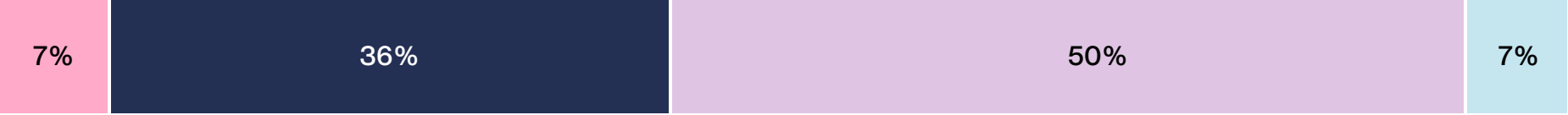
Säger att hen är nykterist

Inte dricker alkohol alls

Dricker alkohol

Ja Spelar ingen roll Nej Osäker/vet inte

15–30 år

Skalfråga: Skulle något av följande få dig att tappa intresset för en potentiell partner.. Om hen:

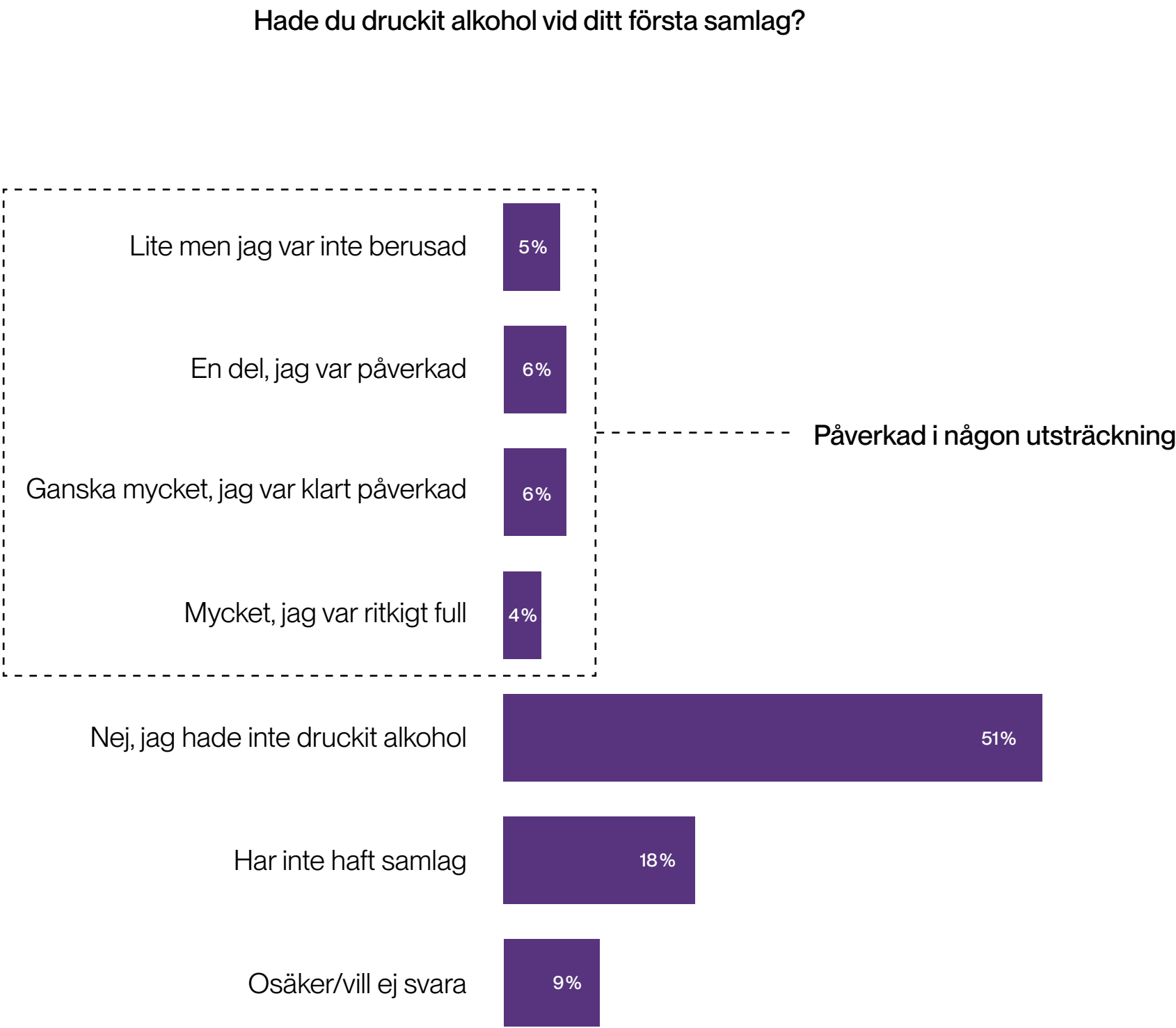

Det är vanligare att de som dricker alkohol veckovis tycker att det är en ick att inte dricka alkohol – 1 av 5 uppger att de skulle tappa intresset hos en potentiell partner om hen inte dricker alkohol.

Bland de som sällan eller aldrig dricker alkohol så är det istället alkoholkonsumtionen i sig som är lite mer avskräckande.

Att en potentiell partner dricker alkohol är ändå de flesta unga generellt okej med då endast 7 % svarar att det skulle få dem att tappa intresset. Å andra sidan är det tydligt att det måste vara med måtta då hälften tycker att intresset försvinner om den potentiella partnern blir full på första dejten.

De flesta har första sexet nykter.

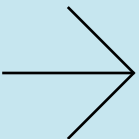

15–30 år

Skalfråga: Hade du druckit alkohol vid ditt första samlag?

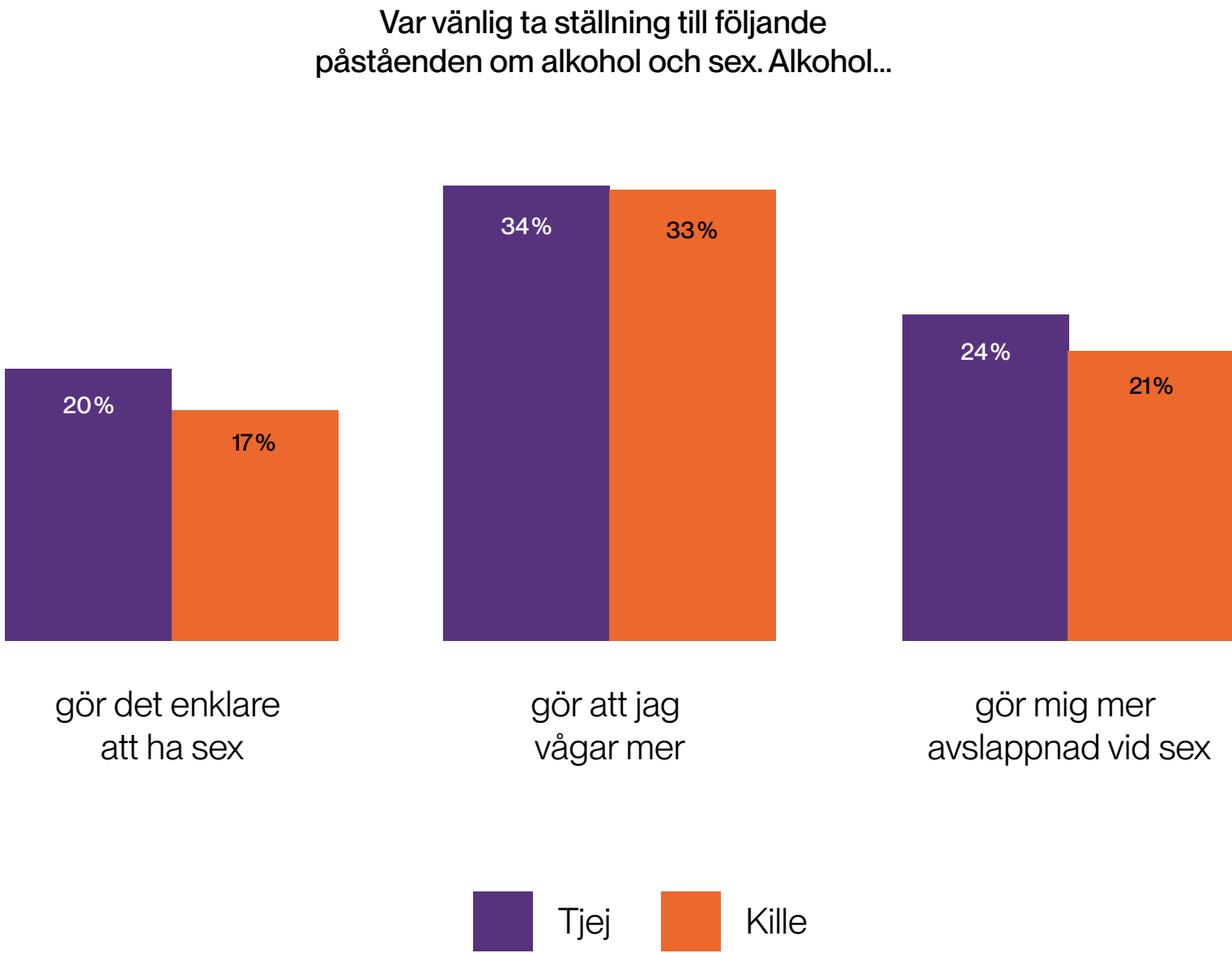
Vi ser en viss skillnad mellan de yngre (**15–17** år) och de äldre (**25–30** år) där de äldre i högre utsträckning uppger att de var påverkade av alkohol i någon grad. Det kan beror på att alkohol konsumeras i lägre utsträckning i dag, men också att de yngre i lägre utsträckning haft sin alkohol- eller sexdebut.

Påverkade i någon utsträckning:

- 15–17 år: 12 %
- 18–24 år: 20 %
- 25–30 år: 27 %

Alkohol gör både tjejer och killar modigare i sängen.

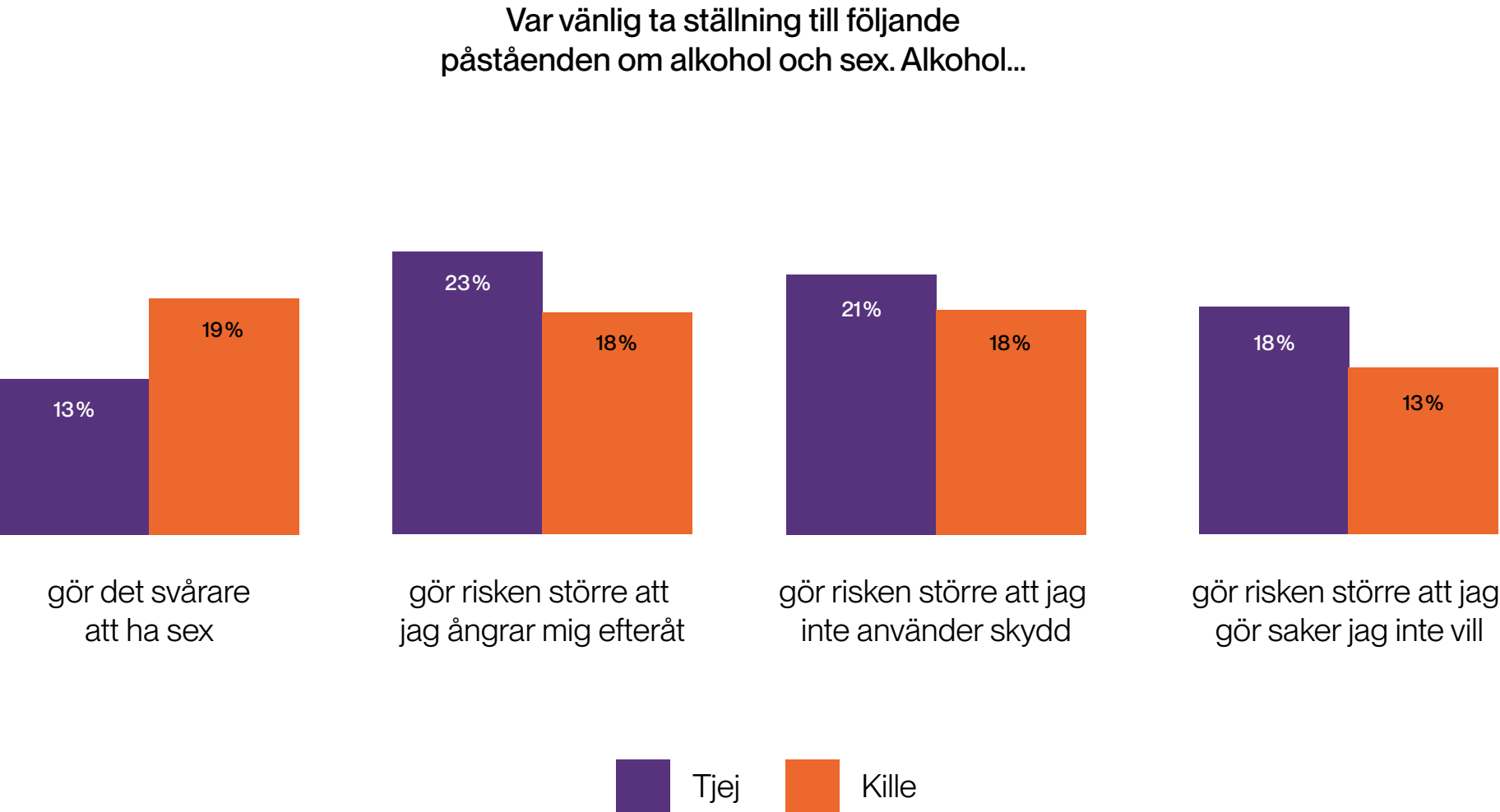

15–30 år

Flervalsfråga: Var vänlig ta ställning till följande påståenden om alkohol och sex. Alkohol... (3 av 8 svarsalternativ redovisas). Nedbrytning: Kön.

Generellt tycker de som dricker alkohol ofta, i högre utsträckning än de som dricker mer sällan, att alkohol underlättar vid sex.

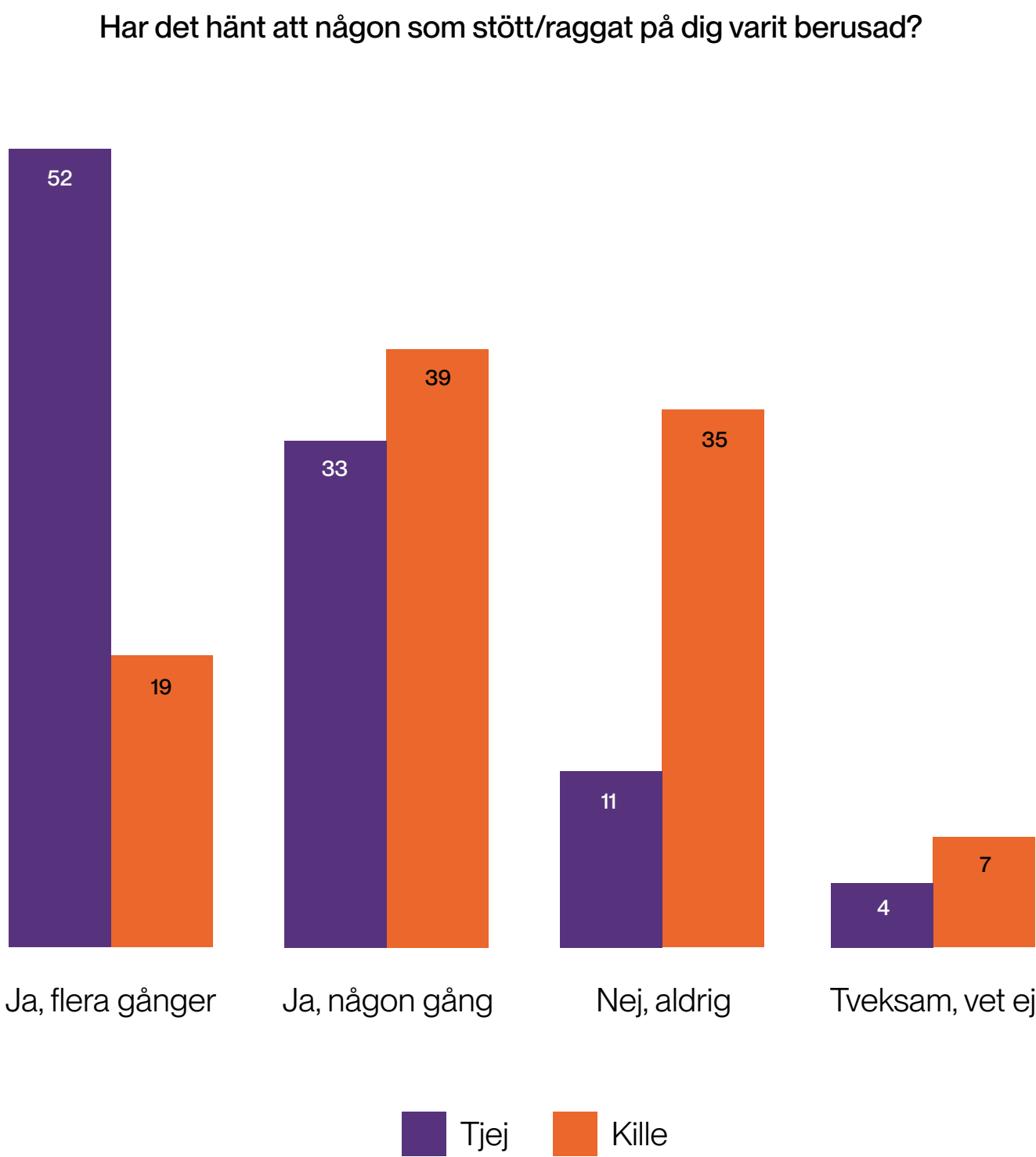
Vanligare att killar tycker att alkohol gör det svårare att ha sex, medan tjejer är mer oroliga att göra saker de inte vill.

15–30 år

Flervalsfråga: Var vänlig ta ställning till följande påståenden om alkohol och sex. Alkohol... (4 av 8 svarsalternativ redovisas)
Nedbrytning: Kön.

Drygt **8** av **10** tjejer har blivit raggad på av någon som varit berusad. Klart fler än bland killarna, där motsvarande andel är knappt **6** av **10**.

18–25 år

Kantar Sifo, på uppdrag av IQ, 1065 personer, mars 2019.

Metod

Enkäten och urvalsmetod

Studien har genomförts som en digital enkät och resultaten är riksrepresentativa för allmänheten avseende ålder 15–30 år samt kön. Urval av respondenter har skett genom Ungdomsbarometerns samarbetspartner Norstat, genom deras slumpmässigt telefonrekryterade riksrepresentativa panel baserad på SPAR.

Datainsamling och viktning

Datainsamlingsperiod för studien var 19 april–13 maj 2024. Antal respondenter i undersökningen är 1154st. Viktning av resultaten har genomförts med hjälp av de två aktuella urvalsegenskaperna kön samt

ålder, enligt den senaste befolkningsstatistiken från SCB för ungdomar 15–30 år i Sverige.

Statistisk bearbetning och analys

Ungdomsbarometern har genomfört all statistisk bearbetning och analys av resultaten. Små skillnader och låga baser redovisas inte i rapporten för att undvika risken för feltolkningar av resultat.

Data från Ungdomsbarometern

För generationsdata och historiska jämförelser av alkoholkonsumtionsfrågor används data ur tidigare upplagor av Ungdomsbarometern. Denna data omfattas inte av ovan metodbeskrivning.

